

Valdemar Olsen: Det ærede Medlem for Ruds-Vedby (H. L. Jørgensen) talte jo stærkt imod det foreliggende Forslag. Det ærede Medlem havde mærket en stærk Uro, særlig blandt Landboerne, overfor de stærkt stigende Udgifter til Embeds- og Bestillingsmænd. Det er ret karakteristisk, synes jeg, at det ærede Medlem ikke tidligere har mærket den stærke Uro blandt Landboerne. I forrige Rigsdagssamling havde vi jo forskellige Lønforhøjelser under Overvejelse, særlig Lønforhøjelser til Ministeriernes Embedsmænd. Det ærede Medlem for Ruds-Vedby var selv Medlem af det Lønningsudvalg, som behandlede disse Forslag, og den Gang hørte man intet om, at det ærede Medlem havde mærket til denne Uro i Befolkningen over Forhøjelsen af Embeds- og Bestillingsmænds Lønninger. Jeg gør opmærksom paa, at vi i sidste Rigsdagssamling havde under Overvejelse og vedtog Forslag om ganske betydeligt at forhøje Lønningerne til saa høje Embedsmænd som Generaldirektøren, Statsraadssekretæren, Departementschefer, Direktøren ved Statens statistiske Bureau osv., Lønninger, der gik op til 6,000 Kr. som Begyndelsesløn og stege hvert 4de Aar med 500 Kr. indtil 8,000 Kr., medens de tidligere vare oppe paa 5,200 Kr., stigende med Alderstillæg paa 400 Kr. for hver 5 Aars Tjeneste til 6,800 Kr., altsaa Forhøjelser paa fra 800 Kr. til 1,200 Kr., til Trods for, at Lønningerne vare høje i Forvejen. Men, som sagt, da disse Forslag vare til Behandling saavel i Udvalget som her i Tinget, havde man ikke Fornemmelsen af, at det ærede Medlem havde mærket noget til den Uro, han forleden Dag talte saa meget om. Jeg synes, det er ret karakteristisk, at saa længe der var Tale om højere Lønninger til de meget højt lønnede Embedsmænd, var der ikke nogen Uro blandt Landbefolkningen. Først naar der bliver Tale om at forhøje de meget smaa Lønninger, dem, om hvilke jeg sagde, at de vare nede paa Sultegrænsen, først da kommer det ærede Medlem i Tanker om, at der vistnok er Uro ude paa Landet over disse stadig højere Lønninger. Om det skulde være det, det ærede Medlem for Kerteminde (Pinstrup) kalder Bondekultur, ved jeg ikke, men hvis saa er, mener jeg rigtignok, vi hellere maatte kalde det Storbondeskultur. Det vilde vist passe betydeligt bedre.

Det ærede Medlem for Vordingborg (Carl Hansen) spurgte mig forleden Dag om, hvad jeg mente med min Udtalelse

om, at der var Statsfunktionærer, der vare nede paa Sultegrænsen. Det ærede Medlem gik ganske rigtigt ud fra, at jeg med Udtrykket at sulte ikke mente, at de i bogstavelig Forstand ikke havde det nødvendige Brød at putte i Munden, men at det skulde forstaas i mere overført Betydning. Det ærede Medlem definerede Begrebet saaledes, at den Mand, der manglede det nødtørftigste til et tarveligt Livsophold, maatte siges at være paa Sulteløn. Det ærede Medlem regnede saa med, at vore lavest lønnede Funktionærer havde 840 Kr. om Aaret, men han rundede disse Lønninger af opad til ca. 900 Kr., idet han regnede Tantiemen med. Ja, det ærede Medlem kom endogsaa til 1,000 Kr.; men dertil kom han dog kun ved at regne med den Udgift, som Staten har til vedkommendes Pension. Denne synes jeg dog ikke, vi kunne regne med i dette Tilfælde, hvor vi skulle afgøre, om en Mand er paa Sulteløn eller ej, for man kan dog ikke leve af Pensionen, før man faar den, og saalænge en Funktionær har ca. 840 Kr. om Aaret — lad gaa med 900 Kr. —, saa længe er der jo ikke Tale om, at han faar Pension. Vi maa altsaa holde os til de 900 Kr. om Aaret, det vil altsaa sige 75 Kr. om Maaneden for en saadan Mand.

Men jeg vil aldeles bestemt paastaa, at her i København f. Eks. er det ganske umuligt at faa et endog blot meget tarveligt Livsophold for 75 Kr. om Maaneden. Det ærede Medlem kunde jo straks have anholdt mig, for saa vidt han mente, han ikke var enig med mig paa dette Punkt, thi i mit første Foredrag nævnede jeg udtrykkelig et Eksempel paa en Mand, der vist endda havde over 75 Kr. maanedlig, men, som jeg paaviste, umulig kunde leve af denne Løn. Jeg nævnede en Enkemand med 4 Børn. Han betalte 50 Kr. om Maaneden for Kosten for sig selv og to skolepligtige Børn, 16 Kr. i Husleje maanedlig og 10 Kr. om Maaneden i Pleje for det mindste Barn, medens hans Forældre velvilligst havde taget sig af det fjerde Barn. Dette bliver tilsammen 76 Kr. maanedlig, foruden at vedkommende dog ogsaa skal have Klæder til sig selv og sine 4 Børn foruden alle de andre Ting, som høre til foruden Husly. Det ærede Medlem for Vordingborg (Carl Hansen) kunde jo have taget dette Eksempel op til Belysning og set, om han kunde have faaet andet ud af det, end at denne Mand var paa en Løn, som man med Rette kunde kalde for Sulteløn.